

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ОНАХТ В РАМКАХ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ

I.А. Устенко, М.Р. Мардар, О.А. Кручек

У сучасному світі впровадження систем управління якістю набуло всестороннього розповсюдження. Уже сьогодні у ряді країн відсутність сертифікату на систему управління якістю робить неможливим отримання державного замовлення в окремих галузях. Це стосується і закладів, які надають послуги, зокрема у сфері вищої освіти.

Світова практика у сфері вищої освіти свідчить, що традиційних методів, які забезпечують високу якість навчання на сьогодні вже явно недостатньо. Потрібні нові організаційні, наукові і методичні підходи для забезпечення конкурентоспроможності випускника на глобалізованому ринку праці [1].

Зараз під якістю вищої освіти прийнято розуміти рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти. І як говорить Закон «Про вищу освіту» якість освітньої діяльності – це рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань [2].

Однією з суттєвих перешкод на шляху широкого впровадження систем управління якістю ВНЗ України є недостатня кількість теоретичних та практичних розробок у цій сфері. Як результат, на відміну від іноземної практики, де впровадження систем управління якістю у ВНЗ є досить поширеним явищем, в Україні лише окремі ВНЗ тільки починають займатись цією проблемою.

На рис. 1 зображена модель системи управління якістю, яка ілюструє зв'язки між процесами. Як видно, у визначені вимог замовники відіграють важливу роль. Моніторинг задоволеності замовника вимагає оцінення інформації, пов'язаної із сприйняттям замовником того, як виконала організація його вимоги. Модель охоплює всі вимоги державного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015, але не деталізує процеси.

Метою даної роботи було деталізувати процеси для управління підготовкою майбутніх фахівців, які повною мірою відповідатимуть вимогам ринку праці і потребам роботодавців та суспільства.

До всіх процесів можна застосовувати методологію, відому як «Плануй-Виконуй-Перевіряй-Дій» (англійською мовою «Plan-Do-Check-Act (PDCA)»). PDCA можна стисло описати так:

Плануй: установлюй цілі та процеси, необхідні для видачі результатів, що відповідають вимогам замовника та політиці організації.

Виконуй: впроваджуй процеси.

Перевіряй: контролюй та вимірюй процеси і продукцію, виходячи з політики, цілей та вимог до продукції, а також звітуй про результати.

Дій:

вживай заходи для постійного поліпшення показників функціонування процесу.

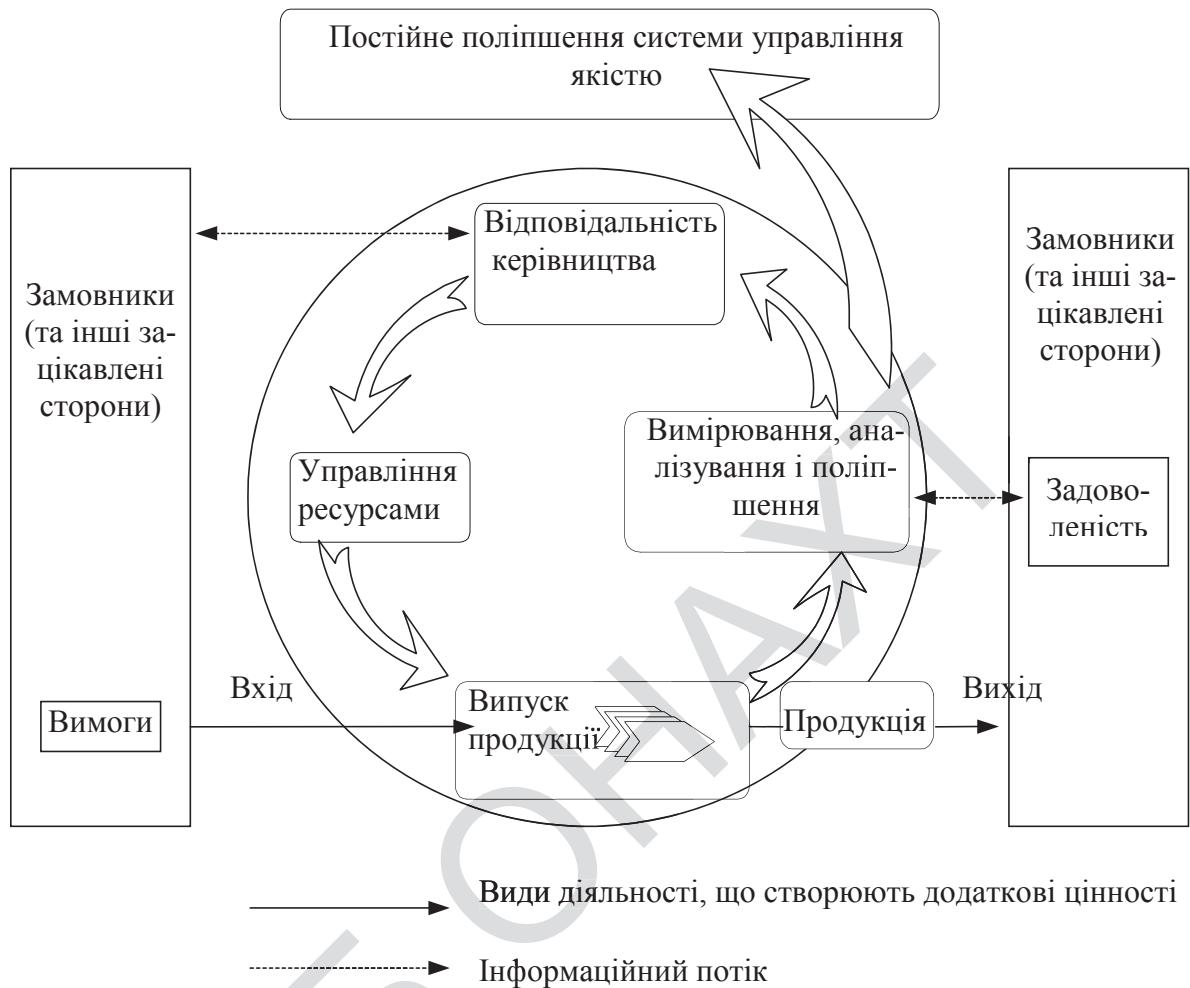

Рис. 1 – Модель системи управління якістю

Деталізуємо процеси для управління підготовкою студентів у Одеській національній академії харчових технологій.

Плануй: Академія встановлює цілі – це річний план роботи ОНАХТ, а також довгострокові плани розвитку ОНАХТ на період до 2020 року та «Горизонт 2054». У плані встановлює наступні завдання: підвищити якість надання освітніх послуг, підвищити рівень та ефективність наукових досліджень, розширити міжнародне співробітництво, розвинуті матеріально-технічну базу та підвищити ефективність виховного процесу. Політика ОНАХТ: надання освітніх послуг для кадрового і науково-інноваційного забезпечення розвитку харчової і переробної галузей України.

Виконуй: Академія впроваджує процес надання освітніх послуг за допомогою організації навчального процесу, професорсько-викладацького складу, матеріально-технічного забезпечення, профорієнтаційної діяльності, міжнародного співробітництва, виховної роботи.

Перевіряй:	ОНАХТ перевіряє навчальний процес надання освітніх послуг за допомогою контролю знань студентів, державної атестації та ін. Також контролюється професорсько-викладацький склад шляхом підвищення кваліфікації, стажування, кадрового розвитку кафедр, захисту дисертаційних робіт та ін. Аналізується навчальний процес, діяльність Академії. ОНАХТ звітує про результати кожного року про зарахування студентів, навчального процесу, наукової та міжнародної діяльності перед МОН України, якому підпорядковується.
Дій:	ОНАХТ вживає заходи для постійного поліпшення показників функціонування процесу надання освітніх послуг. Для цього в Академії є Вчена рада, Наглядова рада, студентське самоврядування, навчально-методичний центр забезпечення якості вищої освіти, центр управління прийомом на навчання, центр міжнародного співробітництва, відділ контролю якості та сертифікації та ін.
Види діяльності, що створюють додаткові цінності	В Академії працюють центр сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, центр вивчення іноземних мов, вища школа педагогічної майстерності, інститут культури, студентський клуб, навчальний центр технологій харчування, профілакторій, спортивно-оздоровчі табори та ін.
Інформаційний по-тік	Вся інформація діяльності Академії публічна. Є офіційні сайти ОНАХТ, приймальної комісії, всіх центрів, інститутів, факультетів, кафедр.

ОНАХТ уникає досить розповсюдженої помилки планування діяльності з підвищення якості підготовки студентів, як відокремленої сфери від своєї загальної діяльності.

Для покращення результатів стратегічного планування ВНЗ потрібно:

- збирати і аналізувати інформацію, пов'язану зі скаргами, запитами і пропозиціями вступників, студентів, їх батьків, співробітників;
- перетворити загальну стратегію у вимірюванальні цілі і задачі для кожного співробітника ВНЗ.

Список використаних джерел

1. Гаффарова, Е.Б. Создание системы менеджмента качества в вузе [Текст] // Методы менеджмента качества - № 12 – 2002 – с. 12 – 16.
2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]: офіц. сайт. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з екрана.